

مجموعه نکات مطرح شده در جلسه هم اندیشی

اساتید مدعو در گروه معارف

دانشکده الهیات و ادیان دانشگاه شهید بهشتی

- اساتید حاضر در جلسه: حجت الاسلام دکتر سید حامد حسینی، دکتر مرتضی سمنون مهدوی، دکتر سید محمد مسعود معصومی لاری، دکتر محمد مهدی باباپور، دکتر علی قاسمی، دکتر فاطمه وجданی، دکتر مرضیه محصص، دکتر هادی جلالی اصل، دکتر عبدالرسول ایمانی خوشخو، دکتر سید احمد هاشمی، دکتر یونس سبزی کریم آبادی / خانم دکتر عزیزی علویجه / جناب استاد آقای قهرمانپور / خانم دکتر انسیه شیخ سفلی / دکتر مهدی دوستان / خانم دکتر مینا توانا / دکتر سید محمد مهدی موسوی / دکتر مهدی باقری / دکترا یوب زارع خفری / جناب استاد آقای علی اکبر حسین نژاد / دکتر قلی زاده / دکتر احمد سلامی / خانم دکتر زهره باقریان فرح آبادی / آقای دکتر شیرزاد / جناب استاد آقای محمود رفیعی / جناب استاد آقای قهرمانپور / دکتر رفیعی کهندانی / خانم دکتر سارا قاسمی / دکتر سید محمد مسعود معصومی لاری / دکتر جعفری شیاده / جناب استاد آقای علی اکبر حسین نژاد / جناب استاد آقای نیکنام گرمی / دکتر مهدی حاجیان / دکتر حامد نیکونهاد، دکتر امیر علی کتابی، دکتر رحیم دهقان.

دانشکده الهیات و ادیان

نشست هم اندیشی اساتید معارف اسلامی
دانشگاه شهید بهشتی

با عنوان:

بیان تجربیات نیمسال گذشته و اقتضایات و مسائل آموزشی نیمسالِ جدید آموزشی

با حضور:

مجموعه اساتید همکار در گروه معارف اسلامی دانشگاه شهید بهشتی

زمان: سه شنبه، ۲۳ بهمن ۱۴۰۲، ساعت ۱۳ الی ۱۶.

مکان: دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده الهیات و ادیان؛ سالن صدرالمتألهین.

برنامه نشست اساتید معارف اسلامی - دانشگاه شهید بهشتی

نماز و صرف ناهار	۱۳ - ۱۲
اقتضایات دروس معارف اسلامی و مسئولیت اساتید - دکتر مرتضی مهدوی سمنون (رئیس دانشکده الهیات و ادیان)	۱۳:۲۰ - ۱۳
گزارش مسائل آموزشی گروه - دکتر رحیم دهقان (مدیر گروه معارف اسلامی)	۱۳:۴۰ - ۱۳:۲۰
هم اندیشی اساتید - بیان نظرات، تجربیات، پیشنهادها و...	۱۵:۱۳ الی ۱۵:۰۰
انتظارات نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری از گروه ها و اساتید معارف اسلامی - دکتر سید حامد حسینی (مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه)	۱۵:۳۰ - ۱۵:۰۰
تقدیر از استاد ممتاز مدعو در دانشگاه شهید بهشتی؛ جمع بندی و نکات پایانی	۱۶:۰۰ - ۱۵:۳۰

سخنان دکتر مرتضی سمنون مهدوی (رئیس دانشکده الهیات و ادیان)

با عنوان:

اقتضایات دروس معارف اسلامی و مسئولیت اساتید

سخنان دکتر رحیم دهقان (مدیر گروه معارف اسلامی)

با عنوان:

گزارش مسائل و قوانین آموزشی گروه

بیان برخی مسائل، قوانین و مقررات آموزشی و استانداردهای تدریس مطرح شده توسط مدیر گروه معارف دانشگاه شهید بهشتی :

- ۱. توجه به مرجعیت و اقتدار علمی و روشی استاد در عین تواضع و ممتاز در دروس به اصلاح «عمومی»:
- بیان مباحث نو، به روز، در حیطه گرایش خود ولو اینکه فراتر از سرفصل ها باشد یا جزء مباحث موجود در سرفصل ها نباشد.
- اکثر افراد وقتی با لفظ «عمومی» مواجه می شوند، کم اهمیتی و کم ارزشی به ذهنشان تبادر می کند.

۲. توجه به مساله تقریب رویه و استانداردها و قواعد آموزشی

استاد خوب؟!

- به همین جهت بیشتر دنبال
اساتیدی هستند:
- ۱. کمتر سخت گیری کنند؛
  - ۲. تکلیف کمتری بدنهند؛
  - ۳. نمره بیشتری بدنهند؛
  - و...

تبادر کم اهمیتی و کم ارزشی خود دروس در ذهن دانشجو: دانشجو
تصور می کند که این دروس، مطالبی غیر تخصصی و پیش پا افتاده و
تکراری (برای توجیه دین و عملکرد حکومت) را مطرح می کنند و بر
مهارت و تخصص او نمی افزایند.

تصور می کند، استادانی که این دروس را تدریس می کنند نیاز به تخصص
ندازند و تقریباً هر شخص نسبتاً بی سوادی می تواند این دروس غیر
تخصصی و پیش پا افتاده را تدریس نماید.

بنابراین: دروس عمومی فقط برای جلوگیری از مشروط شدن و یا بالا
آوردن معدل مفیدند.

تلقی دانشجویان از دروس
عمومی؛
دروس عمومی # دروس
تخصصی

- ۰. الزامات تقریب رویه آموزشی:
- ۱. بروزداری همه اساتید از طرح درس مشخص و عدم توجه به سرفصل‌ها و متون آموزشی: سعی کنیم با طرح درس مشخص و با آمادگی قبلي وارد کلاس بشویم و برای تمام مراحل کلاس و حتی برای بیرون از کلاس، برنامه داشته باشیم.
بخصوص بچه‌های این دانشگاه، نخبه اند و دهه هشتادی هستند.
- ۲. ممانعت از رهاسدگی دانشجویان در مطالعه: جدیت در محتوا و سرفصل‌ها: پرهیز از جزوایت چند صفحه‌ای. همراه کردن دانشجو و وزن دادن به مطالعه دانشجو.
- ۳. جدیت در نظم آموزشی و اهمیت به قوانین آموزش: مساله حضور و غیاب‌ها مطابق قانون (دانشجویی که بیش از ۳ جلسه غیبت دارد مطابق قانون باید حذف شود) (لزوم انجام حضور و غیاب هفتگی به صورت سیستمی در سامانه گلستان و لزوم ارجاع دانشجویانی که به دلایل پزشکی یا روانی و .. غیبت غیرمجاز آموزشی دارند به گروه و آموزش دانشکده)
- ۴. به جهت اینکه امکان برگزاری کلاس جبرانی نیست، به هیچ وجه کلاس تعطیل نشود: لزوم برگزاری کلاس‌های جبرانی در صورت احیاناً تعطیلی / و پرهیز از فرستادن استاد جایگزین به کلاس درس

- ۵. موافقت نکردن با جابجایی دانشجو در اساتیدی که یک گروه درسی دارند.
- ۶. حضور در جلسات امتحان و مسئولیت استاد بر محتوا و صحت آزمون
- ۷. توجه به تقویم آموزشی (بخصوص مهلت حذف تکدرس / و زمان آزمون / و پایان کلاس ها)
- ۸. نظارت بر گروه هایی که در شبکه های اجتماعی تشکیل می شود.
- ۹. حضور جدی و فعال تا حد ممکن در جلسات هم اندیشی اساتید معارف: در طول قرم با اساتید تماس گرفته شد و خواهش شد برای جلسه تشریف بیاورند ولی همکاری لازم انجام نشد. [به اشتراک گذاشتن تجربیات تدریس و منتقل نمودن تجربیات موفق دیگر دانشگاه ها در این جلسات از سوی اساتید مدعو برکات بسیاری دارد.]

۰۳. توجه ویژه به ارزشیابی تکوینی و ارزشیابی مستمر در طول ترم:

۰ هدف ما از اینکه امتحان می گیریم چیست؟ هدف ارزشیابی تکوینی نه نمره دادن به دانش آموز که کمک به اصلاح موضوع مورد آزمون - محتوا، عملکرد دانشجو، برنامه و روش و... میباشد. یعنی به کمک این آزمون نقاط ضعف و قدرت موضوع مورد نظر شناسایی می شود تا برای رفع نقاط ضعف تلاش شود. وقتی ما قصد داریم فردی که در نقطه A قرار دارد را به نقطه B برسانیم، بعد از تلاش امتحان می گیریم ببینیم به نقطه B رسیده است یا نه. اگر رسیده که هیچ، اگر نه دستش را بگیریم و برسانید.

وضعیت و موارد مشابه: هر ۵ دقیقه استاد می پرسد که وضعیت؟! دانشجوئی که فهمیده باشد می گوید عالی!

ارائه تکالیف واضح و کاملاً به دانشجو به طوری که دانشجو دقیقاً بداند از او چه می خواهد. (مثلًا هر جلسه با تکلیف دادن، یا آزمونک گرفتن، یا مشارکت دادن دانشجویان در فرآیند تدریس محقق می شود).

همان آزمون های پایان ترم: که همه چیز را به صورت متراکم از دانشجو می خواهیم.

سنخش تکوینی که به طور مستمر در جریان آموزش از فراگیر و محتوا ارزیابی به عمل می آید؛ و خود ۲ نوع دارد:

سنخش و ارزشیابی دست کم دو نوع دارد:

سنخش تراکمی

سخنان حجت الاسلام دکتر سید حامد حسینی (مسئول محترم نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه شهید بهشتی)

با عنوان:

انتظارات معاونت آموزشی نهاد نمایندگی مقام معظم
رهبری از گروه‌ها و اساتید معارف اسلامی

خلاصه فرمایشات حجت الاسلام آقای دکتر حسینی:

- ۱. سعی بر اثرگذاری بر دانشجو فراتر از محتواهای آموزشی موجود در کلاس های معارف اسلامی باشد و استاد معارف با شناسایی نیازِ دانشجو، فراتر از محتوا و متن برود.
- ۲. سند راهبردی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و اولویت های راهبردی که برای دروس معارف و نیازهای فکری معنوی دانشجویان بیان شده را اساتید مورد توجه قرار دهند.
- ۳. اساتید دانشگاه با حضور خود در خوابگاه های دانشجویی و کرسی های آزاد اندیشی پاسخگوی دانشجویان باشند. اساتید یک جلسه از مجموعه جلسات درس خود را در قالب کرسی آزاد اندیشی برگزار کنند تا دیگر دانشجویان نیز امکان حضور داشته باشند.
- ۴. مهارت ها و خلاقیت هایی همچون پیش بردن کلاس بر اساس محتواهای چند رسانه ای و برخوردار از بسته مطالعاتی هدفمند در کلاس های معارف بکار بسته شود.
- ۵. هیئت های اندیشه ورز در مجموعه دانشگاه، فعال شوند.
- ۶. حوزه علوم اسلامی دانشگاهیان، در پردیس شهید عباسپور فعال بوده و سعی شد در حد امکان در شعبه ولنجک نیز فعال شود.

در این جلسه از استاد ارجمند؛
حجت‌الاسلام جناب آقای سید محمد مسعود معصومی لاری
به پاس خدمات علمی ارزشمند در گروه معارف دانشگاه شهید بهشتی تقدیر شد.

استاد منتخب همکار
در گروه معارف اسلامی
دانشگاه شهید بهشتی

**• گزارشی مختصر، از پیشنهادات، درخواست ها،
و سوال های اساتید محترم شرکت کننده در
این نشست:**

پیشنهادات اساتید مطرح شده در جلسه:

۱. برگزاری نشست های هم اندیشی دیگری به هدف تقریب رویه در مورد حضور با تأخیر دانشجو در کلاس درس، میزان تکلیفی که برای یک درس ۲ واحدی عمومی باید از دانشجو خواسته شود، چگونگی مواجهه استاد با مساله پوشش و...
۲. بالا بودن تعداد دانشجویان در یک کلاس، موجب افت کیفیت و تاثیر تربیتی درس می گردد و لازم است در این خصوص فکری شود. پیشنهاد می شود در این خصوص چاره اندیشی شود.
۳. توجه بیشتر به مسائل و مشکلات دانشجویان در پردیس شهید عباسپور و جریان هایی که در آن محیط فعال هستند.
۴. ثبت حضور و غیاب ها در صورت امکان توسط کارشناسان گروه انجام شود تا استاد در گیر مساله حضور و غیاب نباشد.
۵. در صورت امکان، کلاس ها به گونه ای برنامه ریزی شود که دانشجویانی که رشته های نزدیک به هم دارند در کلاس حضور یابند. به عنوان نمونه اگر قرار است درس اندیشه اسلامی ۱ گذاشته شود، برای دانشجویان دانشکده های علوم انسانی متفاوت از دانشجویان دیگر دانشکده ها و رشته ها برگزار شود.
۶. در خصوص مساله تأخیر دانشجویان، پیشنهاد این است که هر سه تأخیر به منزله یک جلسه غیبت برای دانشجو توسط استاد در نظر گرفته شود.
۷. پیشنهاد می شود کتاب هایی که در چاپ اخیر توسط نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری بازنویسی و منتشر شده است مورد توجه قرار گیرد و در کلاس ها محور قرار داده شود.
۸. مسئولیت اساتید متتمرکز بر ایجاد و تقویت مهارت های دانشجو باشد از جمله مهارت مساله شناسی، مهرت حل مساله، مهارت توانایی از اجتهد فکری، و...
۹. از هوش مصنوعی برای ایجاد تصاویر مربوط به هر موضوعی به تناسب کلاس و موضوع درس استفاده شود. برای انتقال پیام بسیار موثر خواهد بود.
۱۰. کارگروه های تخصصی فعال شوند تا اساتیدی که در یک گروه درسی (مثل تاریخ) قدریس دارند به نحو دقیق تر امکان به اشتراک گذاشتن تجربیات و تعامل را داشته باشند.
۱۱. کرسی های آزاد اندیشی در دانشگاه فعال شود و از اساتید معارف بهره برده شود تا در این کرسی ها حضور یافته و سخنان دانشجویان را بشنوند و پاسخ گویند.

برخی در خواستهای اساتید:

- برگزاری کارگاه‌ها یا نشستهای هم اندیشی و دانش افزایی و مهارت افزایی خاص اساتید معارف اسلامی در جهت توانمند سازی علمی و مهارتی اساتید
- فقط ارزشیابی‌های دانشجویان برای دانشگاه معیار نباشد. بلکه ارزشیابی‌های گروه و مسئولین نیز مورد توجه قرار گیرد.
- اینترنت اساتید مدعو پیگیری شود.
- لزوم پیگیری سامانه تغذیه اساتید مدعو جهت استفاده از امکانات رستوران مکمل دانشگاه. (در این خصوص با معاونت دانشجویی و امور مالی پیگیری لازم انجام خواهد شد.)
- لزوم پیگیری پایه‌های اساتید مدعو از طریق هیئت امناء دانشگاه.

سوالات طرح شده توسط اساتید در جلسه:

- مطابق استاندارد دانشگاه در دروس معارف، آزمون ها باید تستی باشد یا تشریحی؟ (به اختیار استاد مناسب با اهداف درس)
- وظیفه اساتید خانم در قبال پوشه راحت دانشجویان در کلاس هایی که هم استاد و هم دانشجویان همه خانم هستند چه باید باشد؟ (نیازمند گفتگو)
- با دانشجویانی که بیان می کنند یا نامه می آورند که در اردو بوده اند و به این جهت در کلاس درس شرکت نکرده و از استاد تقاضای موجه کردن غیبت می کنند چه باید کرد؟ (به آموزش گروه ارجاع شوند)
- در خصوص تقریب رویه اساتید در بحث ارزشیابی و کاستنِ فاصله مربوط به میانگین نمرات اساتید، راه حل چیست؟ (میانگین گروه عمدها در دروس معارف ۱۷ یا قدری بالا و پایین است. اساتید محترم می توانند بر این اساس میانگین نمرات را تا حدودی تنظیم نمایند)
- آیا سامانه lms دانشگاه فعال است و از این طریق می توان با دانشجویان ارتباط گرفت؟ (بله)
- در نمره ارزشیابی مستمر در طول ترم، حداکثر چند نمره را می تواند به این نوع ارزشیابی اختصاص دهد؟ (حداکثر ۱۰ نمره)